

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/145

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	Z6-4196	
Naslov projekta	Kulturna dediščina ? medij za vzpostavljanje trajnostnega razvoja v lokalnem prostoru	
Vodja projekta	24302 Jasna Fakin Bajec	
Tip projekta	Zt Podoktorski projekt - temeljni	
Obseg raziskovalnih ur	3400	
Cenovni razred	A	
Trajanje projekta	05.2013 - 08.2014	
Nosilna raziskovalna organizacija	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti	
Raziskovalne organizacije - soizvajalke		
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6	HUMANISTIKA
	6.04	Etnologija
Družbeno-ekonomski cilj	13.06	Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6	Humanistične vede
	6.05	Druge humanistične vede

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2. Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

Podoktorski projekt je bil namenjen teoretični in aplikativni opredelitvi vloge kulturne dediščine pri vzpostavljanju trajnostnega razvoja v lokalnem prostoru oz. razvoja t. i. trajnostnih skupnosti. Poglavitni cilj projekta je bil s študijo primera raziskati možnosti uporabe dediščine za vzpostavljanje trajnostnega razvoja, kar je cilj tako Komiteja za svetovno dediščino pri UNESCO, Sveta Evrope kot drugih slovenskih in tujih institucij, ki se ukvarjajo s upravljanjem

in rabo kulturne dediščine v globalnem svetu. Projekt je podal pomemben korak naprej v prizadevanju, da lahko dediščina, ki med drugim predstavlja most med naravo in dejanji ljudi, bistveno prispeva k lažjemu, učinkovitejšemu in predvsem uspešnejšemu trajnostnemu razvoju. Obenem je bil cilj projekta opredeliti vlogo humanističnih in družboslovnih ved na področju tehnologij za trajnostno gospodarjenje ter informacijskih in komunikacijskih tehnologij, saj lahko za razliko od naravoslovno-matematičnih in tehničnih ved, ki dejansko razvijajo trajnostna gospodarstva, informacijske, komunikacijske in druge inovativne tehnologije, humanisti in družboslovci pomagamo pri aplikaciji oz. implementaciji trajnostnih produktov in rešitev v realno okolje – torej k ljudem, ki so glavni akterji spreminjanja naravne krajine. Z oblikovanjem ustreznih metod prenosa znanstvenih dognanj v konkretno bivalno okolje je bila na novo opredeljena oz. dopolnjena vloga humanističnih in družboslovnih ved v 21. stoletju, ko se sicer poudarja interdisciplinarno raziskovanje, vendar je vloga humanističnih in družboslovnih ved kljub njihovi družbeni pomembnosti, velikokrat prezrta.

Projektne aktivnosti so bile večinoma osredotočene na sodelovanje avtorice s lokalnimi društvi, posamezniki in izobraževalnimi ustanovami na Krasu in Zgornji Vipavski dolini, ki se ukvarjajo za raziskovanjem lokalne preteklosti in (po)ustvarjanjem kulturne dediščine. Skozi dediščinske prakse so bile hkrati identificirane ključne prednosti, priložnosti in potenciali za trajnostni razvoj kraškega in vipavskega podeželja. Izsledki etnografske raziskave zgodovine načina življenja na kraški in vipavski kmetiji in s sodobnimi pogledi, ravnanji, pričakovanji ter strokovnimi smernicami ovrednotene pretekle prakse predstavljajo izhodišča za oblikovanje trajnostnih programov s področja ekokmetijstva, ekoturizma in drugih kulturnih dejavnosti. Obenem je avtorica – na podlagi spoznanja, da je lokalno prebivalstvo premalo upoštevano pri razvojnih prizadevanjih, poleg tega pa, da razvoj narekujejo občinski svetniki, ki se žal premalo zavedajo pomena vrednotenja in ohranjanja naravnega okolja in dediščine –, raziskala načine, kako z dediščinskimi praksami vzpostaviti uspešno sodelovanja in mreženje med strokovno javnostjo – državnimi/občinskimi oblastmi (upravniki) – lokalnimi uporabniki.

ANG

Postdoctoral project focused on a theoretical and applied definition of the role of cultural heritage in establishing sustainable development in a local space and the development of sustainable communities. The principal aim of the project was to contribute a new approach and methods of using heritage, which among other things represents a bridge between nature and the actions of people, for essential contribution towards facilitating sustainable development. This approach is important also for the UNESCO Committee for World Heritage as well as of other Slovenian and international institutions active in the management of cultural heritage in a global world. Another goal of the project was to define the role of the humanities and social sciences in developing technologies for sustainable management and information and communication technologies, since in contrast to natural, mathematical, and technical sciences, which perform the actual sustainable economies, information, communication, and other innovative technologies, humanists and other social scientists assist in the application and implementation of these sustainable products and solutions in the real world: delivering them to the people who are the main agents of change in a natural landscape. By designing a methodology for transferring scientific developments into the specific local environment in which people live, the role of the humanities and social sciences was redefined and extended. Although the importance of interdisciplinary research in the 21st century is increasingly emphasized, the role of the humanities and social sciences, despite their social importance, is frequently overlooked.

The planned activities mostly took place in the framework of the activities of local associations, individuals and educational institution in the Karst and Upper Vipava valley, which research and use local past and (re)construct cultural heritage. Through the heritage practices the key advantages, opportunities and potential for the development of the Karst and Vipava countryside were highlighted. The findings of the ethnographic research on the history of the way of life on Karst and Vipava farms and an evaluation of past practices based on modern views, practices, expectations, and expert guidelines form a basis for designing sustainable programs for eco-farming, eco-tourism and other cultural activities. Based on research to date by the author, which found that the local population is not taken sufficiently into consideration in development efforts and that development is dictated by municipal councilors who unfortunately are not sufficiently aware of the importance of valuing and preserving the natural environment and heritage, the project also exposed significance of heritage activities for setting up a suitable information and communication technology for the establishment of successful cooperation among the expert public, state and municipal authorities, and local users.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

HIPOTEZA IN OPIS RAZISKOVANJA

Glavni namen podoktorskega projekta je bil teoretično in aplikativno pokazati vlogo in pomen kulturne dediščine pri doseganju trajnostnega razvoja v lokalnem prostoru. S študijo primera, ki se je izvajala na Krasu in Zgornji Vipavski dolini, so bili raziskani možni načini uporabe dediščinskih praks za ozaveščanje ljudi o principih trajnostnega upravljanja z okoljem, gospodarstvom, družbo in kulturo. Poleg tega je avtorica sledila že uveljavljenemu prepričanju, da je doseganje trajnostnega razvoja učinkovitejše ob upoštevanju in uporabi preteklih kulturnih pojavov, zgodovinskih praks, ravnanj, izkušenj lokalnega prebivalstva in naravnih posebnosti lokalnega prostora, saj so naši predniki v času predmoderne dobe razvili način življenja (bivalno kulturo, gospodarske dejavnosti, kulinariko, praznike in druge šege in navade), ki ni uničeval, temveč sonaravno razvijal življenjski prostor. Sodobno ovrednotenje praks in elementov, ki so se ohranile v zgodovinskih virih in spominih prebivalstva, ter njihova ponovna uporaba, nadgradnja, spreminjanje glede na sodobne potrebe, ideje, znanja in pričakovanja, lahko doprinesejo k nastanku novih trajnostnih produktov in drugih ravnanj skupnosti, ki na inovativen način povežejo tradicijo s sodobno ustvarjalnostjo in tehnološkimi znanji.

V projektu je avtorica sledila naslednjim raziskovalnim vprašanjem:

- kako znanja in izkušnje naših prednikov, ki so bili povezani z naravo in naravno izkoriščali naravne materiale, uporabiti za razvoj ekoloških izdelkov in drugih oblik zdravega načina življenja;
- kako dediščinske dejavnosti uporabiti za krepitev socialne in teritorialne kohezivnosti, opolnomočenje ranljivih skupin (prim. žensk, mladih, starejših), oblikovanje neformalnih oblik učenja in ozaveščanja prebivalstva o sodobnih razvojnih izzivih (trajnostni razvoj, enakost spolov, zmanjšanje brezposelnosti);
- kako dediščinske dejavnosti uporabiti za vzpostavljanje sodelovanja in mreženja med lokalnimi politikami, stroko, lokalnim prebivalstvom in gospodarstveniki;
- kako z raziskavo zgodovine načina življenja v določenem bivalnem prostoru, predvsem pa z etnografsko metodo dela ozaveščati, izobraževati in aktivirati ljudi, da bodo pri snovanju lokalnih razvojnih strategij, participativno sodelovali.

Glavna hipoteza raziskave je bila, da je najučinkovitejši načini ozaveščanja in izobraževanja prebivalstva pri vrednotenju in uporabi praks kulturne dediščine za doseganje trajnostnega razvoja aktivno sodelovanje strokovnjakov z lokalnimi društvi, ki se ukvarjajo s (po)ustvarjanjem lokalne dediščine. Ker dejavni člani društev že imajo vzpostavljen pozitiven odnos do lokalne preteklosti in posledični njihovega okolja, so bolj sprejemljivi za oblikovanje dodatnih znanj in načinov uporabe dediščine za trajnostni razvoj. Presentacija njihovih dejavnosti in produktov širši javnosti pa lahko opominja tudi ljudi, ki jih zaradi različnih razlogov ta tematika ne zanima. Obenem je avtorica predpostavila, da tudi etnografska metoda dela (izvajanje delno vodenih intervjujev) nudi oblike ozaveščanja in izobraževanja lokalnega prebivalstva. Intervjuvanec namreč s pomočjo intervjuja ne le pridobiva raziskovalnega gradiva, temveč svojega sogovornika tudi ozavešča o uporabi njegovih znanj za nadaljnji razvoj.

Raziskovanje je bilo zasnovano na več ravneh:

1. raziskovanju zgodovine načina življenja na Krasu in Zgornji Vipavski dolini s pomočjo zgodovinske in etnografske metode dela (pregled časopisja, arhivskih virov, izvedba delno vodenih intervjujev, opazovanje z udeležbo itd.)
2. Nudjenje strokovne pomoči društvom, ki se ukvarjajo z raziskovanjem lokalne dediščine, in posameznikom – domoznancem, ki rezultate svojih raziskovanj predstavljajo v knjigah.
3. Nudjenje strokovne pomoči pri projektih, ki so jih vodile lokalne občine (prim. Občina Komen in Občina Ajdovščina) in izobraževalna ustanova Ljudska univerza v Ajdovščini.

V toku projekta so se raziskovalne aktivnosti avtorice zlasti osredotočile na sodelovanje z lokalnimi društvi in posamezniki, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in predstavljanjem lokalne preteklosti. Avtorica je plodno sodelovanje vzpostavila z Društvom gospodinj in dramsko skupino Planina pri Ajdovščini. Namen sodelovanja je bil dvojen: prvič strokovno pomagati

članom društva pri svojih aktivnostih; drugič: ugotoviti, kako s pomočjo članov društva, ki že aktivno sodelujejo pri ustvarjanju lokalne dediščine, ozaveščati širši krog prebivalstva o sodobnih pomenih in vlogah kulturne dediščine. Rezultati skupnega sodelovanja so bili učinkoviti tako za društvo kot avtorico. Društvo je v zadnjih treh letih s strokovno pomočjo razvilo nove produkte osnovane na tradiciji in inovaciji (prim. pašta iz stare koruzne sorte *guštence*, sladek kruh s suhimi figami – *planinčki s cukrenimi figami*, zbirka tradicionalnih in novih receptov predstavljenih v knjigi *Da ne bi pozabili II: Šege in navade ter kuharski recepti s Planine pri Ajdovščini*). Poleg knjige, ki hkrati predstavlja rezultat desetletnega dela društva, je v zadnjih treh letih društvo izdalo še brošuro »Poljnto smo jejli vsak večjr, košn buot magar td zo frjšk« – o pridelavi koruze, ličkanju in kuhanju polente na Planini med preteklostjo in izzivi v prihodnosti (2012), in knjižico »*Stara dobra šola*«; *utrinki iz šolskega življenja na Planini pri Ajdovščini skozi čas* (2013). Vsa tri knjižna dela predstavljajo načine, kako znanja, nauke in izkušnje naših prednikov uporabiti kot temelj za lepši in kakovostnejši jutrišnji dan. Hkrati so aktivnosti društva vključevale še predstavitev amaterskih gledaliških iger *Ekola domače sejme* (2012), *Dobra stara šola* (2013) in *Gospodinja in pol* (2014), kjer je avtor in režiser (amater) na preprost način v domačem dialektu prikazal principe trajnostnega razvoja, pomen šole za razvoj podeželja in enakost spolov oz. kako opolnomočiti ženske na podeželju. Učinki rezultatov aktivnosti so bili večplastni: od tega da je leta 2013 Občina Ajdovščina nagradila društvo z Občinsko nagrado in izpostavila pomen sodelovanja društva s stroko, izboljšanje odnosa lokalnega prebivalstva do lokalne preteklosti in zavedanja, kako lahko strokovna javnost pripomore k učinkovitejšemu delovanju društev. Obenem je rezultate društva uporabilo tudi domače gospodarstvo. Leta 2012 je predelovalna industrija Mlinotest d.o.o. brošure o koruzi odkupila za letoletno promocijsko darilo; Restavracija Zemono pa je v svoj jedilnik vključila jed gamberi z domačo polento iz *guštence*.

KLJUČNE UGOTOVITVE IN ZNANSTVENA SPOZNAVANJA

Projektne aktivnosti so potrdile zastavljeno hipotezo, da dediščinske prakse lahko pripomorejo k doseganju principov trajnostnega razvoja v določenem lokalnem okolju. Ker so bili naši predniki primorani sonaravno uporabljati naravne vire in upoštevati značilnosti prostora, lahko njihova znanja nudijo podlago za razvoj novih trajnostnih produktov. Hkrati dediščinske aktivnosti (prim. raziskovanje lokalne zgodovine, organiziranje vaških ali regionalnih festivalov, oživljanje tradicionalnih šeg in navad ipd ...), kjer sodeluje več deležnikov, lahko ustvarijo tudi neformalne priložnosti in razmere za oblikovanje različnih medsektorskih povezav, prijateljskih odnosov, in konec koncev tudi razvojnih mrež oziroma partnerstev.

GLAVNI REZULTATI IN UČINKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA PUBLICISTIKA

- **Znanstvena monografija:** *Procesi ustvarjanja kulturne dediščine : Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe*, (Ethnologica - Dissertationes, 2). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 327 str., ilustr.
- **Članek:** *Razvojni potenciali kulturne dediščine za blaženje sodobnih družbenih in gospodarskih problemov*. Glasnik Slovenskega etnološkega društva, ISSN 0351-2908, 2014, 54, [št.] 4, str. 18-26, ilustr.
- **Članek:** *Trajnostni razvoj kraške pokrajine na razpotju med političnimi obljubami, željami Kraševcev in izzivi sodobne družbe*. Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici, 2010, [št.] 7, str. 32-36.
- **Članek:** *Zakaj trajnostni razvoj potrebuje kulturo in njeno dediščino*. Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici, 2012, [št.] 9, str. 51-56.
- **Članek:** *Ustvarjanje kraške kulturne dediščine med teorijo in prakso = Creating Karstic cultural heritage between theory and practice*. AR, ISSN 1580-5573. [Tiskana izd.], 2011, [št.] 3, str. 59-62, ilustr.
- **Članek:** *The uses of cultural heritage for innovative development of rural communities*. V: AMOËDA, Rogério (ur.), LIRA, Sérgio (ur.), PINHEIRO, Cristina (ur.). *Heritage 2014 : proceedings of the 4th International Conference on Heritage and Sustainable Development*, July 22-25, Guimarães, Portugal. 1st ed. Barcelos: Green Lines Institute for Sustainable Development, cop. 2014, str. 153-162.
- **Članek:** *Intangible cultural heritage as a medium for the establishment of sustainable development*. V: *Sharing cultures 2013 : proceedings of the 3rd International Conference on Intangible Heritage*, Aveiro, Portugal, 24-26 July 2013. 1st ed. Barcelos, Portugal: Green Lines Institute for Sustainable Development, 2013.
- **Članek:** *Etnologi in kulturni antropologi in (po)ustvarjanje kulturne dediščine v lokalni skupnosti*. V: DOLŽAN ERŽEN, Tatjana (ur.), SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), VALENTINČIČ FURLAN, Nadja (ur.). *Interpretacije dediščine*, (Knjižnica Glasnika

Slovenskega etnološkega društva, 48). Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 2014, str. 213-225, 284-285, ilustr.

- **Članek:** (soavtorstvo z Sašo Poljak Istenič). *Kako s pomočjo kulturne dediščine doseči trajnostni razvoj podeželja?*. V: NARED, Janez (ur.), PERKO, Drago (ur.), RAZPOTNIK VSKOVIČ, Nika (ur.). Nove razvojne perspektive, (Regionalni razvoj, ISSN 1855-5780, 4). Ljubljana: Založba ZRC, 2013, str. 173-180.
- **Članek:** *Volčjegrajci nekoč in danes*. V: Volčji grad. Komen: Občina, 2012, str. 13-26, ilustr.

ZNANSTVENE KONFERENCE

Referati na mednarodnih znanstvenih konferencah

1. Intangible sacral cultural heritage as a source for the development of sustainable tourism : prispevek na delavnici "5th Encuentros, Dialoguing Tourism", Univerza na Primorskem, Fakulteta za turistične študije, Portorož, 26. sep. 2014.
2. Interpretacija kamna na Krasu včeraj, danes in jutri : prispevek na mednarodni znanstveno-strokovni konferenci "Kamen pripoveduje", UP, Fakulteta za turistične študije Turistica, Portorož, 27. sep. 2014.
3. Pilgrimage in the context of establishing sustainable development in rural communities : predavanje na mednarodni konferenci "The European pilgrimage routes for promoting sustainable and quality tourism in rural areas", Firence (Italija), 4. dec. 2014.
4. The uses of cultural heritage for innovative development of rural communities : referat na 4th International Conference on Heritage and Sustainable Development, Guimarães (Portugalska), 22.-25. jul. 2014.
5. Intangible cultural heritage as a medium for the establishment of sustainable development : prispevek na: 3rd International Conference on Intangible Heritage "Sharing Cultures 2013", Aveiro (Portugalska), 26. 7. 2013.

Predavanja na tuji univerzi:

1. Kulturna dediščina - vir za trajnostni razvoj v lokalnih skupnostih v Sloveniji : predavanje na Inštitutu za slovansko filologijo Jagelonske univerze, Krakov (Poljska) 10. mar. 2014.

UREDNIŠTVO:

1. ABRAM, Jožef, FAKIN BAJEC, Jasna (urednik, avtor dodatnega besedila). *Kobjeglava in Tupelče skozi čas*. Kobjeglava: KUTD Kraški slavček, 2014. 263 str., ilustr.
2. *Goriški letnik*. Fakin Bajec, Jasna (član uredniškega odbora 2008-). Nova Gorica: Goriški muzej, 1974-.

Sodelovanje s tujimi partnerji

Avtorica je sodelovala tudi v mednarodnem projektu THETRIS (Thematic Touristic Route Development with the Involvement of Local society,), v okviru katerega je so-vodila peti delovni paket Mainstreaming and sustainability. Pri projektu je izvedla več nalog, hkrati pa znanje iz podoktorskega projekta uporabila pri izvedbi izobraževalne aktivnosti za partnerje, ki se je nanašala na Ozaveščanje razvojnih potencialov kulturne dediščine za trajnostni razvoj podeželja.

4.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

V projektu so bili zastavljeni naslednji cilji, ki so bili realizirani:

- Teoretično in aplikativno opredeliti pomen kulturne dediščine pri vzpostavljanju trajnostnega razvoja v lokalni skupnosti – rezultati so predstavljeni tako v znanstvenih člankih kot strokovnih monografijah, ki so izšle kot gradivo za ozaveščanje širše javnosti o načinih oblikovanja trajnostnih produktov na osnovi tradicije in inovacije.
- Na primeru terenske etnografske raziskave razviti metode neposredne komunikacije za izobraževanje, ozaveščanje in uporabo dediščine za trajnostni razvoj – metode uspešne komunikacije med različnimi sektorji, zlasti pa med strokovno javnostjo in lokalnim

prebivalstvom so bile razvite s pomočjo sodelovanja z lokalnim društvom.

- S študijo primera, ki bo zajemala etnografsko raziskavo zgodovine načina življenja na kraški kmetiji, in z ovrednotenjem pomembnih segmentov kmečke kulture za sodobno vzpostavljanje ekokmetijstva in ekoturizma na Krasu, analizirati pomen vključevanja pripadnikov lokalne skupnosti v trajnostna razvojna prizadevanja – tudi ta cilj je bil dosežen z aktivnim sodelovanjem z lokalnim društvom, kjer je avtorica s pomočjo članov pokazala, kako tradicijo določenega okolja uporabiti za nove trajnostne produkte na področju ekokmetijstva in ekoturizma.
- Priprava strokovnih podlag trajnostnega razvoja v kraški krajini, ki bo vključevala že izoblikovane strokovne smernice, vendar premalo usklajene z željami, potrebami, izkušnjami, problemi in pričakovanji lokalnega prebivalstva. Analize dosedanjih strategij, načrtov in projektov za zaščito kraške krajine so predstavljene v znanstveni monografiji. Strokovne podlage za trajnostni razvoj Krasa pa bodo pripravljene do konca leta, ko se zaključi projekt.
- Priprava etnološke monografije o življenju na kraški kmetiji med tradicijo in izzivi sodobnega časa – Znanstvena monografija *Procesi ustvarjanja kulturne dediščine (gl. znanstveni dosežki)* med drugim predstavlja pretekli način življenja na Krasu, družbenopolitične procese, ki so pogojevali spreminjanje tradicionalnih gospodarskih panog in analiza sodobnih problemov, s katerimi se sooča lokalno prebivalstvo. Hkrati monografija tudi predstavlja želje in pričakovanja lokalnega prebivalstva za kakovostnejši gospodarski in kulturni razvoj.
- Izvedba izobraževanj strokovnih služb upravnih enot, občinskih uprav, lokalnih razvojnih društev in zainteresiranih vaških skupnosti z izsledki raziskave in s tem prenesti pridobljeno znanje v konkretno okolje – izobraževanje je bilo izvedeno v okviru projektov, ki jih je avtorica izvajala v sodelovanju z Občino Komen, Občino Ajdovščina in Ljudsko univerzo v Ajdovščini (Gl. drugi pomembni rezultati projektne skupine).
- Ovrednotiti vlogo etnologa in kulturnega antropologa ter kulturne dediščine pri načrtovanju razvoja podeželja. Rezultati so predstavljeni v znanstvenih člankih.

5.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

Treba je opozoriti, da se sprememba projekta nanaša na teren raziskave. Načrtovano je bilo, da se bo terenska raziskava opravljala le na matičnem Krasu, vendar se je razširila tudi v Vipavsko dolino, ki meji na kraško krajino. K temu je botrovala želja predsednice društva iz Planine pri Ajdovščini, ki se že več let trudi v okviru društva obujati in predstavljati lokalno kulturno dediščino. S spoznanjem, da bo društvo s strokovno pomočjo pri svojem delu učinkovitejše in kakovostnejše, so zaprosili vodjo podoktorskega projekta za pomoč. Dosedanje sodelovanje z društvom se je izkazalo kot zelo učinkovito ne samo za člane društva, temveč za celotno Vipavsko dolino oziroma posamezne vipavske kulturne in izobraževalne institucije. Zaradi dobre promocije podoktorskega projekta v Vipavski dolini je bila vodja v letu 2013 povabljen k sodelovanju z Ljudsko univerzo v Ajdovščini. V mesecu februarju 2013 je vodja projekta začela voditi dva andragoška programa: PONUDNIK tradicionalnih pridelkov, izdelkov in storitev, ki je namenjen brezposelnim osebam (vodja projekta izvaja 1. modul programa, kjer predstavi sodobne pomene dediščine, procese ustvarjanja dediščine in druge značilnosti lokalne dediščine, šeg in navad in drugih pobičajen znanj kot vir za ustvarjanje novih delovnih mest) in študijski krožek – Kulturna dediščina – vir za trajnostni razvoj, katerega cilj je ustvariti virtualni živi muzej tradicionalnih znanj Vipavske doline in konkretne gospodarske (turistične) produkte osnovane med tradicijo in inovacijo.

6.Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek

1.	COBISS ID	35943981	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Nematerialna dediščina kot medij za vzpostavljanje trajnostnega razvoja
		<i>ANG</i>	Intangible cultural heritage as a medium for the establishment of sustainable development
	Opis	<i>SLO</i>	Glavni namen članka je predstaviti razvojne kategorije kulturne dediščine pri ustvarjanju različnih sodobnih nacionalnih in regionalnih razvojnih strategij za izboljšanje socialnega, ekonomskega in kulturnega načina življenja. Članek se osredinja na analize, kako aktivnosti povezane z (po) ustvarjanjem nematerialne dediščine lahko pomagajo pri vzpostavljanju trajnostnega razvoja v lokalnem kraju in razvoju trajnostnih skupnosti. V članku so najprej tematizirana metodološka izhodišča za izobraževanje, ozaveščanje in rabo nematerialne dediščine za razvojne potenciale. Nato so predstavljeni raziskovalni rezultati pridobljeni iz študije primera v Sloveniji, kjer lokalno prebivalstvo postaja čedalje bolj ozaveščeno o novih dediščinskih vlogah za boljše kvaliteto življenja v prihodnosti.
		<i>ANG</i>	The main point of paper is to present the development category of cultural heritage in formulating various contemporary national and regional development strategies for improving the social, economic and cultural way of life of populations. The focus is on analyses of how activities in dealing with intangible heritage can help to establish sustainable development in a local place and the development of sustainable communities. The paper first reflects on methodological issues in education, awareness and uses of intangible heritage for development potential. It then presents some insights gained from a case study from Slovenia, where local residents are becoming aware of new heritage approaches for a better quality of life in future.
	Objavljeno v	Green Lines Instituto para o Desenvolvimento Sustentável = Green Lines Institute for Sustainable Development; Sharing cultures 2013; 2013; Avtorji / Authors: Fakin Bajec Jasna	
	Tipologija	1.08 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci	
2.	COBISS ID	36212525	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Kako s pomočjo kulturne dediščine doseči trajnostni razvoj podeželja?
		<i>ANG</i>	How with the help of cultural heritage achieve sustainable development of rural areas?
	Opis	<i>SLO</i>	Razumevanje pomena kulturne dediščine v sodobnem svetu zahteva razmislek o njeni vlogi pri reševanju aktualnih političnih, kulturnih in gospodarskih problemov. Raziskovanje, ohranjanje in predstavljanje dosežkov naših prednikov namreč lahko prispeva tudi k inovativnemu gospodarstvu, ustvarjalni in kreativni družbi. Pri tem morajo ljudje prepoznati razvojne potenciale svoje kulturne dediščine in jo posledično razvijati glede na sodobna tehnološka znanja, potrebe in lastna pričakovanja. Namen prispevka je na primerih dobrih praks iz okolice Ljubljane in Vipavske doline predstaviti načine spodbujanja in aktiviranja ljudi na podeželju, da bodo v kulturni dediščini spoznali možnosti za vzpostavljanje trajnostnega razvoja svojega bivalnega okolja in priložnosti za spodbujanje kreativnosti in osebnega zadovoljstva.
		<i>ANG</i>	Understanding the meaning of cultural heritage in a contemporary world demands the reflection of its role in solving current political, cultural and economic problems. Research, preservation and presentation of the achievements of our predecessors can also be used to develop innovative economy and a creative society. However, local people must be aware of development potentials of cultural heritage and consequently realize them according to contemporary technological knowledge, needs and their own expectations. The purpose of this article is to present two good practices

		from the surroundings of Ljubljana and the Vipava valley about how to encourage and activate people in the countryside to recognize in cultural heritage activities the possibilities for establishing sustainable development of their building environment and the opportunities for encouraging creativity and personal pleasure.				
	Objavljeno v	Založba ZRC; Nove razvojne perspektive; 2013; Str. 173-180; Avtorji / Authors: Fakin Bajec Jasna, Poljak Istenič Saša				
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji				
3.	COBISS ID	259249408 Vir: vpis v poročilo				
	Naslov	<table border="1"> <tr> <td>SLO</td> <td>Procesi ustvarjanja kulturne dediščine: Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>The processes of constructing cultural heritage: Karst people between tradition and challenges of contemporary society</td> </tr> </table>	SLO	Procesi ustvarjanja kulturne dediščine: Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe	ANG	The processes of constructing cultural heritage: Karst people between tradition and challenges of contemporary society
SLO	Procesi ustvarjanja kulturne dediščine: Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe					
ANG	The processes of constructing cultural heritage: Karst people between tradition and challenges of contemporary society					
	Opis	<table border="1"> <tr> <td>SLO</td> <td>Monografija obravnava vlogo in pomen dediščine kot kulturni in ekonomski kapital, ki akterjem družbenih skupnosti predstavlja na eni strani identifikacijski element (simbol) pri oblikovanju, utrjevanju in reprezentaciji kolektivnih identifikacij, na drugi pa tržno kategorijo, ki v sodobnem, postmodernem svetu predstavlja osnovo pri razvoju novih turističnih vsebin. Empirični del raziskave se osredotoča na območje Krasa, s poudarkom na vaških skupnostih na Komenskem Krasu (območje Občine Komen), kjer so analizirane socialne prakse oblikovanja pomenov in reprezentacij kulturnih prvin iz preteklosti, ki jih bodisi strokovna ali politična javnost bodisi lokalno prebivalstvo zaradi različnih izkušenj, potreb in pričakovanj označuje kot dediščino. Monografija se zaključi s poudarkom, da je potrebno pri raziskovanju in rabi kulturne dediščine posebno pozornost nameniti domačemu prebivalstvu, saj je glavni nosilec in oblikovalec kulturne dediščine ter pomemben akter spreminjanja tradicije v določenem okolju. Ker se strokovna javnost (muzealci, konservatorji, organizatorji turističnega razvoja) premalo poglobi v način življenja lokalne skupnosti, ki upravlja s kulturnim elementom, in ne spozna pomenov, ki jih ta element v skupnosti poseduje, prihaja do nepotrebnih sporazumov in dediščina ne zaživi v svoji socialni, tržni ali razvojni komponenti.</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>This monograph deals with the role and meaning of heritage as cultural and economic capital, which is very important for actors in social communities. On the one hand its importance is seen as an identification element (symbol) in the construction, strengthening and representations of a collective identity, and on the other hand as a production and development category, which represents a basis for tourism development in the postmodern world. The empirical part of research is based in the Karst region, with an emphasis on the village communities in the Municipality of Komen. The author has analyzed social practices which create meanings and representation of cultural elements from the past, which experts, politicians, or local populations recognize as heritage for differing reasons, based on their different experiences, needs and expectations. The monograph particularly emphasizes that in researching and using cultural heritage special attention must be given to local residents, because they are the important users and creator of local cultural heritage and the main actors in changing local tradition. Because experts (museum staff, conservators, organizers of tourism development) lack a deeper understanding of the way of life of the local communities which manage the cultural element, and do not recognize the meanings which these elements embody, unnecessary misunderstandings arise and heritage fails to be activated in its social, economic or development category.</td> </tr> </table>	SLO	Monografija obravnava vlogo in pomen dediščine kot kulturni in ekonomski kapital, ki akterjem družbenih skupnosti predstavlja na eni strani identifikacijski element (simbol) pri oblikovanju, utrjevanju in reprezentaciji kolektivnih identifikacij, na drugi pa tržno kategorijo, ki v sodobnem, postmodernem svetu predstavlja osnovo pri razvoju novih turističnih vsebin. Empirični del raziskave se osredotoča na območje Krasa, s poudarkom na vaških skupnostih na Komenskem Krasu (območje Občine Komen), kjer so analizirane socialne prakse oblikovanja pomenov in reprezentacij kulturnih prvin iz preteklosti, ki jih bodisi strokovna ali politična javnost bodisi lokalno prebivalstvo zaradi različnih izkušenj, potreb in pričakovanj označuje kot dediščino. Monografija se zaključi s poudarkom, da je potrebno pri raziskovanju in rabi kulturne dediščine posebno pozornost nameniti domačemu prebivalstvu, saj je glavni nosilec in oblikovalec kulturne dediščine ter pomemben akter spreminjanja tradicije v določenem okolju. Ker se strokovna javnost (muzealci, konservatorji, organizatorji turističnega razvoja) premalo poglobi v način življenja lokalne skupnosti, ki upravlja s kulturnim elementom, in ne spozna pomenov, ki jih ta element v skupnosti poseduje, prihaja do nepotrebnih sporazumov in dediščina ne zaživi v svoji socialni, tržni ali razvojni komponenti.	ANG	This monograph deals with the role and meaning of heritage as cultural and economic capital, which is very important for actors in social communities. On the one hand its importance is seen as an identification element (symbol) in the construction, strengthening and representations of a collective identity, and on the other hand as a production and development category, which represents a basis for tourism development in the postmodern world. The empirical part of research is based in the Karst region, with an emphasis on the village communities in the Municipality of Komen. The author has analyzed social practices which create meanings and representation of cultural elements from the past, which experts, politicians, or local populations recognize as heritage for differing reasons, based on their different experiences, needs and expectations. The monograph particularly emphasizes that in researching and using cultural heritage special attention must be given to local residents, because they are the important users and creator of local cultural heritage and the main actors in changing local tradition. Because experts (museum staff, conservators, organizers of tourism development) lack a deeper understanding of the way of life of the local communities which manage the cultural element, and do not recognize the meanings which these elements embody, unnecessary misunderstandings arise and heritage fails to be activated in its social, economic or development category.
SLO	Monografija obravnava vlogo in pomen dediščine kot kulturni in ekonomski kapital, ki akterjem družbenih skupnosti predstavlja na eni strani identifikacijski element (simbol) pri oblikovanju, utrjevanju in reprezentaciji kolektivnih identifikacij, na drugi pa tržno kategorijo, ki v sodobnem, postmodernem svetu predstavlja osnovo pri razvoju novih turističnih vsebin. Empirični del raziskave se osredotoča na območje Krasa, s poudarkom na vaških skupnostih na Komenskem Krasu (območje Občine Komen), kjer so analizirane socialne prakse oblikovanja pomenov in reprezentacij kulturnih prvin iz preteklosti, ki jih bodisi strokovna ali politična javnost bodisi lokalno prebivalstvo zaradi različnih izkušenj, potreb in pričakovanj označuje kot dediščino. Monografija se zaključi s poudarkom, da je potrebno pri raziskovanju in rabi kulturne dediščine posebno pozornost nameniti domačemu prebivalstvu, saj je glavni nosilec in oblikovalec kulturne dediščine ter pomemben akter spreminjanja tradicije v določenem okolju. Ker se strokovna javnost (muzealci, konservatorji, organizatorji turističnega razvoja) premalo poglobi v način življenja lokalne skupnosti, ki upravlja s kulturnim elementom, in ne spozna pomenov, ki jih ta element v skupnosti poseduje, prihaja do nepotrebnih sporazumov in dediščina ne zaživi v svoji socialni, tržni ali razvojni komponenti.					
ANG	This monograph deals with the role and meaning of heritage as cultural and economic capital, which is very important for actors in social communities. On the one hand its importance is seen as an identification element (symbol) in the construction, strengthening and representations of a collective identity, and on the other hand as a production and development category, which represents a basis for tourism development in the postmodern world. The empirical part of research is based in the Karst region, with an emphasis on the village communities in the Municipality of Komen. The author has analyzed social practices which create meanings and representation of cultural elements from the past, which experts, politicians, or local populations recognize as heritage for differing reasons, based on their different experiences, needs and expectations. The monograph particularly emphasizes that in researching and using cultural heritage special attention must be given to local residents, because they are the important users and creator of local cultural heritage and the main actors in changing local tradition. Because experts (museum staff, conservators, organizers of tourism development) lack a deeper understanding of the way of life of the local communities which manage the cultural element, and do not recognize the meanings which these elements embody, unnecessary misunderstandings arise and heritage fails to be activated in its social, economic or development category.					
	Objavljeno v	(Ethnologica - Dissertationes, 2). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. 327 str., ilustr. ISBN 978-961-254-343-3.				

	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
4.	COBISS ID	276053504	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Kobjeglava in Tupelče skozi čas
		ANG	Kobjeglava and Tupelče through time
	Opis	SLO	Znanstvena monografija avtorja domoznanskega zgodovinarja Jožeta Abrama obravnava način življenja v dveh kraških vaseh od praskupnosti do današnjih dni. Avtor je poleg politične zgodovine posebno pozornost namenil tudi zbiranju etnografskega in umetnostnozgodovinskega gradiva, ki ga je pridobil s številnimi pogovori z domačini. Knjigo bogatijo tudi številne fotografije in drugi arhivski viri. Jasna Fakin Bajec je knjigo uredila in avtorju pomagala pri analizi in citiranju zgodovinskih in etnografskih podatkov. Obenem je za knjigo napisala uvod Zgodovina Kobjeglave in Tupelč med domoznanstvom in znanostjo.
		ANG	The scientific monograph prepared by non-professional historical author Jože Abram presents the way of living in two karst villages from ancient times till today. The author also focused on presentation of political history, ethnography and art-history of villages. Some dates have been collected by interviews by local residents. The book has also lots of interesting photos and archive sources. The leader of project has edited the book and helped the authors in preparing analyses of historical and ethnographic information. besides, she also wrote the introduction The history of Kobjeglava and Tupelče between non-profesional history and science.
	Objavljeno v	KUTD Kraški slavček; 2014; 263 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Abram Jožef, Fakin Bajec Jasna	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
5.	COBISS ID	38004525	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Razvojni potenciali kulturne dediščine za blaženje sodobnih družbenih in gospodarskih problemov
		ANG	The development potential of cultural heritage for alleviating contemporary social and economic problems
	Opis	SLO	Razvojni potenciali kulturne dediščine se kažejo v različnih vidikih doseganja sodobne trajnostne družbe. Ker dediščinske dejavnosti navadno vključujejo večje število ljudi, lahko pripomorejo k večji socialni povezanosti, medgeneracijskemu povezovanju, vseživljenjskem učenju itn. Poleg tega lahko znanje naših prednikov, ki so bili odvisni od naravnih bogastev, prispevajo k razvijanju inovativnih trajnostnih izdelkov. Nekoliko manj pa so v dediščinskih aktivnostih razvidni načini za ustvarjanje različnih oblik povezav in sodelovanja med glavnimi akterji razvoja, kar je osrednjega pomena pri doseganju trajnostnih skupnosti. V prispevku so predstavljene metode, orodja in zamisli, kako s praksami kulturne dediščine doseči javno-zasebno partnerstvo in druge oblike mreženja.
		ANG	The development potentials of cultural heritage are seen in many different ways in achieving sustainable communities. Because usually heritage activities involve lots of people, they can contribute in developing social cohesiveness, intergeneration connections, life-long learnings, etc. Besides, the old skills of our predecessors, who were depended on natural resources, can help in developing innovative sustainable products. A bit little are heritage activities recognised for establishing different kind of collaboration among the main actors of development, what is the main approach in achieving sustainable communities. In article are presented approaches, tools and ideas of how with the help of heritage practices achieved public-private partnerships and other forms of networking.
	Objavljeno v	Slovensko etnološko društvo; Glasnik Slovenskega etnološkega društva;	

	2014; 54, [št.] 4; str. 18-26; Avtorji / Authors: Fakin Bajec Jasna
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	270050560	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Dobra stara šola
		ANG	Good old school
	Opis	SLO	Namen knjige je bil predstaviti zgodbe iz zgodovine šole na Planini od 1857 do 1972. Vsebina se osredotoča na presentacijo kolektivnih spominov nekdanjih šolarjev in učiteljev in arhivskih virov iz Šolske kronike. Knjiga jasno predstavlja vlogo osnovne šole na podeželju za kulturni, socialni in ekonomski razvoj.
		ANG	The purpose of the book was to present the stories from the history of school in Planina from the year 1857 to 1972. The focus is on presentation of memories of the ancient scholars and teachers and historical sources from school's chronicles, which show the role of primary school in countryside for cultural and economic development.
	Šifra	F.29 Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Objavljeno v	Društvo gospodinj in dramska skupina; 2013; 64 str.; Avtorji / Authors: Fakin Bajec Jasna, Fakin Bajec Jasna	
Tipologija	2.02 Strokovna monografija		
2.	COBISS ID	36504621	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Interpretacija dediščine med teorijo in prakso
		ANG	The interpretation of heritage between theory and practice
	Opis	SLO	Razumevanje kulturne dediščine v današnjem svetu zahtevata analizo vloge strokovne in laične javnosti pri procesih njenega nastajanja. Po sodobnih teoretičnih paradigmah je dediščine izpogajan, izpodbiten in dinamičen koncept, kjer se ključno vlogo pripisuje vrednotam in pomenom, ki jih različni strokovnjaki in drugi prebivalci pripisujemo elementom dediščine. Sodelovanje strokovne in laične javnosti se je skozi čas spreminjalo; danes se čedalje bolj spoznava, da ima lokalno prebivalstvo ključno vlogo pri nastajanju in nadaljnji rabi dediščine. Stroka mora s svojim znanjem in metodološkimi pristopi le pomagati, spodbujati in usmerjati laično javnost, da bo v dediščini prepoznala tako identifikacijske in ekonomske razsežnosti kot potencialne za nove inovativne in konkurenčne produkte. Namen prispevka je bil predstaviti uspešne in nekoliko zgrešene načine sodelovanja strokovne javnosti z lokalnim prebivalstvom.
		ANG	Understanding of cultural heritage in the contemporary world demands analyses of the role of experts and local practitioners in the processes of its construction. In the frame of contemporary theoretical paradigms the cultural heritage is a contested and dynamic concept, where the important part is dedicated to meanings and values, which embodied elements of cultural heritage and are constructed by different scientist and other peoples. Cooperation between experts and local peoples in heritage practices has altered during times; today is recognised that local people have a key role in the construction's processes and further uses of cultural heritage. The scientists with them knowledge could only help, stimulate and orientate local people in uses of heritage practices for identification, economic and development needs and as a potential for new innovative and

		competitive products. The purpose of paper was to present good practices of heritage activities from Vipava Valley and to show ways of successful cooperation between experts and locals people.
	Šifra	F.18 Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)
	Objavljeno v	2013; Avtorji / Authors: Fakin Bajec Jasna
	Tipologija	3.15 Prispevek na konferenci brez natisa
3.	COBISS ID	276423168 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Da ne bi pozabili II: Šege in navade ter kuharski recepti s Planine pri Ajdovščini
		<i>ANG</i> So that we wouldn't forget II. Customs and Recipes from Planina pri Ajdovščini
	Opis	<i>SLO</i> Poleg predstavitve starih in novih receptov in šeg in navad koledarskih praznikov, knjiga predstavlja kako ženska in njena energija, znanje, izobraževalne veščine in želje za ohranjanje, raziskovanje in spreminjanje lokalne tradicije lahko prispeva k trajnostnemu razvoju podeželja.
		<i>ANG</i> Besides a collection of old and new recipes and customs of calendar festivals, the book presents how women and their energy, knowledge, teaching skills, and wishes to preserve, research and modify a local tradition can contribute to sustainable development in the rural area.
	Šifra	F.29 Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete
	Objavljeno v	Društvo gospodinj in dramska skupina; 2014; 232 str.; Avtorji / Authors: Rosa Mateja, Fakin Bajec Jasna
	Tipologija	2.25 Druge monografije in druga zaključena dela
4.	COBISS ID	37175341 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Kulturna dediščina - medij za vzpostavljanje trajnostnega razvoja v lokalnem prostoru
		<i>ANG</i> Cultural heritage - a medium for establishing sustainable development in local place
	Opis	<i>SLO</i> Pri vzpostavljanju trajnostnega razvoja in ustvarjanja trajnostnih skupnosti lahko pripomorejo tudi aktivnosti povezane s kulturno dediščino. Ker je proces večplasten, se nam zastavljajo vprašanja, kako v lokalni skupnosti pritegniti oziroma aktivirati lokalno prebivalstvo, da bo v dediščini prepoznalo priložnost za konkurenčnejši, ustvarjalnejši in trajnostni jutrišnji dan; ali lahko s pomočjo praks ustvarjanja dediščine ozaveščamo ljudi o pomenu trajnostnega razvoja; in končno, kako aktivirati ljudi, da bodo v praksah rekonstrukcije preteklih znanj in veščin prepoznali glavne socialne vrednote za vzpostavljanje zdrave, solidarne in medgeneracijsko povezane trajnostne skupnosti. Namen predavanja je bil s pomočjo konkretnih zgodb iz lokalnih skupnosti ter predstavitev sodobnih pogledov na koncept dediščine v globalni družbi odgovoriti na predstavljene dileme.
		<i>ANG</i> The introduction of the sustainable development and the construction of the sustainable communities can be successfully with the help of cultural heritage activities, too. Because this process has many sides, different questions arise: how to activate the local habitants that a cultural heritage gives opportunities for competitive, creative and sustainable days in future; can cultural heritage activities inform people about the purposes of the sustainable development and finally, how to make aware the locals that the practices of reconstruction or reviving of traditional skills can indirectly establish healthier, sustainable and intergeneration connected community. The purpose of the lecture was to present some good case studies and with the presentation of contemporary concepts of using cultural heritage

		answer on key questions.
Šifra	F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)
Objavljeno v	ZRS Bistra; Javne službe; Vloga kulturne dediščine v razvoju krajev in pokrajin; 2014; Str. 10; Avtorji / Authors: Fakin Bajec Jasna	
Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
5.	COBISS ID	276114944 Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	Kras in Brkini za radovedneže in ljubitelje
	ANG	Karst and Brkini for the Curious and the Keen'
Opis	SLO	Knjiga o Krasu in Brkinih je nastala v zbirki kratkih predstavitev naravne in kulturne dediščine slovenskih pokrajin in se tako pridružila knjigi o Prekmurju. Predstavljena gesla razgrinjajo poleg naravnih in kulturnih zanimivosti tudi drobne detajle življenja ljudi, ki se navadno v obsežnejših monografijah izgubijo, pa vendar odstirajo bistveno bolj zanimive zgodbe in velikokrat kažejo zmotne ali celo izmišljene predstave o tamkajšnjem življenju. Čeprav sta Kras in Brkini mnogokrat v očeh gostov, pa naj gre za domače obiskovalce ali tuje turiste, označeni kot očarljivi, avtentični, zanimivi, celo skrivnostni pokrajini, pogled od blizu razkriva nekoliko drugačno podobo. Kot del Primorske sta bili od nekdaj tesno upravno, kulturno in naravno povezani, kar simbolizira že reka Reka, pa vendar tudi zelo edinstveni, kar se kaže v prvinah stavbarstva, narečja in načina obdelovanja zemlje. Namen knjige je bralce in popotnike opozoriti na morda preveč romantizirano podobo o pokrajinah, in jih privabiti na nekoliko nepoznane predele, ki kažejo bogato kulturno in naravno pestrost slovenskih pokrajin.
	ANG	The book was written as part of a collection of short presentations of natural and cultural heritage of Slovenian regions and as such joined the book about Prekmurje. Book entries unveil natural and cultural curiosities as well as small details of people's lives which are usually lost in extensive monographs although they reveal significantly more interesting stories and often disclose wrong ideas or even made-up images of the life in the regions. In the eyes of visitors, both local or foreign, the Karst and the Brkini are often considered charming, authentic, interesting and even mysterious; however, upon a closer look, the two regions reveal a slightly different idea. As part of the Primorska region, they have always been closely connected in terms of administration, culture and nature (also by the river Reka), but at the same time very unique in terms of architecture, dialect and land cultivation. The aim of the book is to make readers and travellers aware that the image of the regions might be too romanticized and invite them to rather unknown places which show a rich cultural and natural variety of Slovenian regions.
Šifra	C.02	Uredništvo nacionalne monografije
Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; 2014; 289 str.; Avtorji / Authors: Abram Olga, Fakin Bajec Jasna, Fakin Bajec Jasna, Luthar Oto	
Tipologija	2.02 Strokovna monografija	

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine^Z

Vodja projekta je kot zunanja sodelavka sodelovala pri naslednjih projektih:

- Centra za arhitekturo Krasa v Štanjelu, programu Leader evropskega kmetijskega sklada, LAS Zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa, ki ga je v letu 2011 vodila Občina Komen. Sodelovala je pri nastajanju strokovnega zbornika Kraška hiša: priročnik za prenovo (2012).
- Predstavitev vasi Volčji Grad in železnodobnega gradišča Debela griža, program Leader

evropskega kmetijskega sklada, LAS zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa, ki ga je v letu 2012 vodila Občina Komen in Vaška skupnost Volčji Grad. Za znanstveni zbornik Volčji Grad (Guštin 2012) je pripravila prispevek Volčjegrajci nekoč in danes

- KRAS-CARSO: Trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialna kohezija, program teritorialnega sodelovanja, Čezmejni projekt Slovenija- Italija, ki ga je v letih 2012 – 2014 vodila Občina Sežana. Sodelovanje v dveh strokovnih skupinah (narava in Lokalni razvoj) pri Čezmejnem projektu, ki ga je vodila Občina Sežana.
- Green education – back to the nature (lifelong learning programme), ki ga od leta 2013 vodi Ljudski univerzi v Ajdovščini. V okviru programa od decembra 2013 izvaja študijski krožek Dediščina – vir za trajnostni razvoj.

9.Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1.Pomen za razvoj znanosti²

SLO

Raziskava, katere glavni namen je bil teoretično in aplikativno opredeliti vloge dediščine pri vzpostavljanju trajnostnega razvoja v določenem lokalnem prostoru (Kras, Zgornja Vipavska dolina), je imela pomemben učinek tako v lokalnem okolju kot razvoju etnološke znanosti, zlasti aplikativne etnologije in kulturne antropologije. Ker se razvojna vloga dediščine za razliko od socio-politične in ekonomske vloge, tudi v mednarodnem okolju šele opredeljuje, je projekt s študijo primera bistveno pripomogel k njeni prepoznavnosti. Dokazano je bilo, da dediščinske prakse lahko bistveno pripomorejo k ustvarjanju trajnostnih produktov in doseganju ciljev trajnostne politike, zlasti reševanju socialnih, kulturnih in okoljskih težav povezanih z vzpostavljanjem teritorialne kohezivnosti, mreženjem med različnimi sektorji, medgeneracijskim sodelovanjem, zagotavljanjem enakosti spolov itd. Obenem je raziskava jasno opredelila in na terenu preverila nove metode in tehnike implementacije teoretičnih znanj v realno okolje in vzpostavljena učinkovitejšega načina komunikacije med tremi akterji razvoja: stroko – državno, lokalno oblastjo - prebivalstvom. K oblikovanju novih, preverjenih metod in tehnik teži tudi Komite svetovne dediščine pri UNESC-u. Raziskava je tudi podrobneje opredelila vlogo humanističnih in družboslovnih ved pri doseganju trajnostne politike, razvoju podeželja, vzpostavljanju novih delovnih mest in iskanju rešitev za boljši gospodarski razvoj (npr. na področju kmetijstva). S predstavitvijo rezultatov na mednarodnih konferencah, simpozijih in predavanjih na tujih univerzi je projekt tudi vplival na prepoznavnost slovenske znanosti v tujini in povečal njen odmev v mednarodni strokovni javnosti.

ANG

This research, whose main purpose was to develop a theoretical and applied definition of the role of heritage in introducing sustainable development into a particular locality (the Karst, Upper Vipava Valley), had an important influence as in local place and as in developing of ethnographic and anthropologist applied science. Since the development role of heritage, in contrast to the socio-political and economic role, is only now being defined, including in the international environment, the project by means of a case study was contribute significantly towards its importance. The research proved that heritage practices can effectively help in constructing sustainable products in achieving the aims of sustainable policy, especially in resolving social, cultural and environment problems connected with forming territorial and social cohesion, networking of different sectors, intergeneration cooperation, ensuring the gender equality. As part of the project, new methodologies and techniques for the dissemination of theoretical knowledge into a real-world environment was proposed and tested in the field, and the most effective means of communication among the three actors in development: experts—national/local authorities—local population stroke—was introduced. The UNESCO World Heritage Committee is also working towards the formulation of new, tested methods and techniques. The research also defined in more detail the role of the humanities and social sciences in sustainable policies and rural development, the creation of new jobs, and the search for solutions for better economic development (for example, in agriculture). Through a presentation of the results of the research at international conferences, symposia, and lectures in the framework of study visit, the project had the effect of raising the profile of Slovenian science abroad and enhance its standing among the international expert public.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Projekt je pripomogel k oblikovanju novih vsebin na področju razvoja kraškega in vipavskega podeželja, saj so rezultati etnografske raziskave podali vsebine in smernice za razvoj ekokmetijstva in ekoturizma. Raziskava je tudi veliko pripomogla k boljšemu kulturnemu razvoju obravnavanega območja, saj je bila v okviru dejavnosti nudena strokovna pomoč lokalnim društvom in posameznikom, ki so dejavni na področju ohranjanja in uporabe kulturne dediščine. Obenem je preko sodelovanja strokovne javnosti z lokalnimi prebivalci potekalo ozaveščanje in izobraževanje s sodobnimi temami kulturne in naravne dediščine, ekološkega kmetijstva in trajnostnega razvoja. Z nudenjem strokovne pomoči so se ustvarili tudi pogoji za vzpostavljanje trajnostne skupnosti Planine pri Ajdovščini, ki je preko ukvarjanja z dediščino bolj povezana, močnejša in posledično bolj zdrava. Z raziskavo zgodovine načina življenja na kraški in vipavski kmetiji se je evidentiralo materialno in nematerialno dediščino s področja agrikulture, kar lahko bistveno pripomore k ohranjanju, prepoznavanju, uporabi in prezentaciji dediščine za namene oblikovanja regionalne in nacionalne identitete. Projekt je med drugim izpopolnil manjkajočo vrzel v etnoloških raziskavah na Krasu in Vipavski dolini. Objavljena monografija *Procesi ustvarjanja kulturne dediščine: Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe* predstavlja pomemben del kraške kulturne dediščine za identifikacijske, tržne in razvojne namene.

ANG

The project contributed in the development of the Karts and Upper Vipava valley countryside, since the results of the ethnographic study provided useful content and guidelines for the development of eco-farming and eco-tourism. The research also contributed towards the better cultural development of Slovenia, since as one of the activities expert assistance was available to local societies and active village communities in the field of preserving and making use of cultural heritage. At the same time, through cooperation with local residents, the project raised the awareness and information level regarding topics relating to cultural and natural heritage, ecological farming, and sustainable development. By offering expert assistance to local societies and village communities in Planina pri Ajdovščini the conditions for establishment of a sustainable community was created, which by means of dealing with heritage become more homogenous, connected, and therefore healthier. By means of a study of the way of life on Karst and Vipava valley farms material and non-material heritage in the field of agriculture was recorded, which could contribute significantly towards the preservation, recognition, use, and presentation of heritage for the purposes of forming regional and national identity. The project filled the gap in ethnological studies in the Karst and Vipava valley. The published monograph *Procesi ustvarjanja kulturne dediščine: Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe*/The processes of constructing cultural heritage: the Karst people between tradition and challenges of contemporary society describes an important part of Karst cultural heritage for identification, market, and development purposes.

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value=""/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value=""/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value=""/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value=""/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value=""/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value=""/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value=""/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value=""/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value=""/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value=""/>

Komentar

--

11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text" value=""/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	

G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar

--

12.Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer		
1.	Naziv		
	Naslov		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR

Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
Komentar		
Ocena		

13. Izjemni dosežek v letu 2014¹²

13.1. Izjemni znanstveni dosežek

13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Knjiga "Da ne bi pozabili II"; šege in navade ter kuharski recepti s Planine pri Ajdovščini predstavlja desetletno delo Društva gospodinj s Planine pri Ajdovščini, ki se ukvarja z raziskovanjem lokalne preteklosti in razvojem vipavske kulinarike. V knjigi so predstavljeni tradicionalni vipavski recepti, recepti jedi, ki odražajo znanja, izkušnje, pogum in drznost sodobnih gospodinj ter šege in navade ob različnih prazničnih dneh.

Pomembno dodano vrednost knjigi dajejo podpoglavja »Da ne bi pozabili«, kjer so zapisana znanja, kako izkoristiti naravne danosti okolja. Hkrati je namen knjige opozoriti na pomen ženske pri zbiranju, shranjevanju in pridelovanju semen avtohtonih poljskih kultur, ki se jih danes vnovič želi ohraniti in gojiti.

Avtorica podoktorskega projekta je knjigo so-uredila, v so-avtorstvu predstavila šege in navade ob prazničnih dneh in napisala uvod: Gospodinja na Planini nekoč in danes : "zbirateljica, shranjevalka in pridelovalka semen oziroma novega življenja".

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti in
umetnosti

Jasna Fakin Bajec

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana	13.3.2015
-----------	-----------

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/145

- ¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)
  - ² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)
  - ³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)
  - ⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)
  - ⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)
  - ⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.
- Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.
- Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)
- ⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)
  - ⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)
  - ⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)
  - ¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)
  - ¹¹ Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)
  - ¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a
60-39-34-26-02-D2-F9-E1-3D-D5-D7-A5-BF-E6-F2-16-4A-53-67-D7

Priloga 1

VEDA: Humanistične vede/Etnologija

Področje: šifra in naziv področja

Dosežek 1: Strokovna monografija: „Da ne bi pozabili II“ šege in navade ter kuharski recepti s Planine pri Ajdovščini (Mateja Rosa (ur.), Jasna Fakin Bajec (ur.) Vir: ROSA, Mateja (urednik, avtor dodatnega besedila), FAKIN BAJEC, Jasna (urednik, avtor dodatnega besedila). Da ne bi pozabili II : [šege in navade ter kuharski recepti Planine pri Ajdovščini]. Planina pri Ajdovščini: Društvo gospodinj in dramska skupina, 2014. 232 str., ilustr. [COBISS.SI-ID 276423168]

Knjiga predstavlja desetletno delo članic Društva gospodinj s Planine pri Ajdovščini, ki se ukvarjajo z raziskovanjem lokalne preteklosti in razvojem vipavske kulinarike. V knjigi so poleg tradicionalnih vipavskih receptov in receptov jedi, ki odražajo znanja, izkušnje, pogum in drznost sodobnih gospodinj, opisane šege in navade ob različnih prazničnih dneh (prim. velika noč, božič, šagra, poroka, rojstni dan, večja dela na kmetiji itd.).

Pomembno dodano vrednost knjigi dajejo podpoglavja »Da ne bi pozabili«, kjer so zapisana znanja, kako izkoristiti naravne danosti. Vsa ta znanja so danes izrednega pomena za doseganje politike vzdržnega razvoja, kar kaže pomen knjige pri presejanju pomembnih razvojnih izzivov, ki si jih postavljajo Evropska skupnost in ostali svet. Hkrati je namen knjige opozoriti na pomen ženske pri zbiranju, shranjevanju in pridelovanju semen avtohtonih poljskih kultur, ki se jih danes vnovič želi ohraniti in gojiti.

Knjiga ni uporabna le kot kuharska in etnološka knjiga temveč kot zahvala in spodbuda vsem ženskam, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in ustvarjanjem na področju kulinarike in vaše tradicije.

Hkrati knjiga tudi odraža pomen in učinke medgeneracijskega povezovanja, medsebojnega opogumljanja, druženja in izmenjav izkušenj.